

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) SEPT. 21, 1921

ST. (NO.) 221.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

GOVOR ETBINA KRISTANA.

Božeglava dvorana je bila natito polna občinstva moških in žensk že pol ure prej. Predno se je otvoril javni shod, na katerem je govoril voditelj jugoslovanske socialne demokracije in predsednik soc. Kluba v jugoslovanskem parlamentu, Etbina Kristan.

Ob nastopu sodr. Kristana se je pojavil v dvorani silen aplavz. Govoril je o svetovnem socialnem položaju. Njegov govor se je glasil približno takole:

Po končan svetovni vojni je bilo precej ljudi, ki so mislili, da se bo radi krvavih dogodkov in velikanskega trpljenja svetovni položaj nenadoma in temeljito izpremenil. Pričakovali so čudeža. Mislili so, da se bo kapitalistični sistem porušil kar čez noč, delavstvo pa da bo postalo gospodar sveta. Danes vidimo, da se to ni uresničilo, temveč da je prišlo ravno nasprotno.

Kratka doba revolucionarnih izbruhov je prinesla povečano reakcijo. Kdor hoče danes prirediti resnico, mora priznati, da je reakcija po teh revolucionarnih izbruhih zopet dvignila glavo, in tako na tej strani oceana kot na oni strani. V tem ni nič nadnaravnega. Kdor gleda na zgodovino kot dolgo verigo razvoja, ta ve, da ta razvoj ne gre po ravni, gladki poti. Zdjaj je vržen naprej, zdaj nazaj, in to se ponavlja in ponavlja, predno je opaziti večjo stopnjo napredka.

Tudi socialno življenje je boj. Tudi v njem so sile, ki prišajo zdaj naprej, zdaj nazaj. Prav sedaj se nahajamo ravno v tem položaju. Resnica je, da je delavstvo po številu svojih organizacij po vojni pridobilo. Voja s svojimi grozotami je marsikomu odprla oči. A vsi ti pa vendar niso spoznali, kaj bi bilo boljše od sedanjega.

Socialistično spoznanje je rezultat učenja, znanja, in ne samo nezadovoljnosti, medtem ko vojna ni nikako nadomestilo za to potrebno znanje, ki je mora delavstvo pridobiti edinele v svojih organizacijah. Tako je torej število nezadovoljnih ljudi nastalo, a se ni dovolj poglabilo. Zatem se je zgodilo nekaj čisto človeškega. Vseposvoda je nastopila nepričakovano velika utrujenost. To ni bilo nič nenavadnega, kajti človeški živci so bili napeti do skrajnosti.

To utrujenost je opaziti v vsakem oziru po vsem svetu. Delavnost ljudi tako v fizičnem kot duševnem oziru je nižja kot je bila pred vojno.

Pa prihajajo kapitalisti in pravijo, da delavstvo neče delati, da je leno itd. Resnica pa je, da so izgubili svojo živahnost. To izgubo živahnosti se opaža tako v gospodarskem kot političnem delu.

Takoj po končani vojni je delavstvo postalo zopet počasnno delo. Hotelo je hitrega uspeha, a danes se mora priznati, da delavstvo v vseh onih revolucionarnih izbruhih ni doseglo svojih ciljev.

Na kakšen način naj se torej delavstvo oprosti kapitalističnega jarma? Po teh ponesrečenih poskusih so delavci spoznali, da je rešitev delavstva delo njega samega, in da je rešitev delavstva možna edino tedaj, če postane tako močno, da se osvoboditi ter da zgradi tisto, kar je do-

brega in neizogibno potrebnega za rešitev človeštva.

Kadar je treba ustvariti splošno sliko od konca vojne pa do danes, vidimo pred seboj tri faze. Prva faza je bila faza revolucionarnega poželenja. Druga faza je prinesla potrtost, neuspehe in razbite organizacije, tretja faza pa je sedanja. Zdjaj prihajamo v dobo novega ustvarjanja, počasnega ter zanesljivega dela.

Bili so trenotki, ko so burjavne vlade trepetale, a to trepetanje ni bilo tolikšno, da bi se kapitalistični sistem porušil. Po tem smo videli, da je med delavstvom nastal velik kaos.

Marksovo načelo "Delavci vsega sveta, združite se!" je sicer ostalo, a v delavskih vrstah se je pričelo mesto tega razdruževanja. Toda to se je moralo zgoditi. Kdor se je naučil misliti socialistično, je tega pričakoval. Nihče ne pričakuje, da bi voda tekla nazaj v hrib, ker je naravni zakon, da teče navzdol. Ko so se socialistične organizacije pričele deliti, je bilo povsem umerno, da je bil boj med njimi hujši in ljutejši kot pa med oddaljenimi nasprotniki. To je bilo še zmirom tako, da je bil boj med sorodnimi elementi silovitejši kot pa med bolj oddaljenimi.

Seveda, po tej poti bi se ne prišlo nikamor. Opazili smo, da so prišli delavci, katerim neko socializma niti omeniti niste smeli, ter postali kar čez noč naj radikalnejši. Ti niso bili nikaka pridobitev za nobeno organizacijo. Oni niso prišli vesled tega, ker so bili mnenja, da je njih sodelovanje potrebno, temveč ker so mislili, da je revolucija gotova reč, samo da se oni pridejo zraven. Pozitivnega uspeha ti ljudje niso prinesli nikakega. Morda nekateri izmed teh več ne pohaja v cerkev, ampak to je le negativen uspeh, medtem ko delavstvo potrebuje pozitivne uspehe. To smo videli v Nemčiji, kjer so nastopili desničarji, neodvisni in komunisti, nakar je prišlo še do nadaljnjih notranjih razkolov. Italija nam nudi takorekoč klasično primerko o neuspešnosti tega cepjenja. Mnogi ljudje so pričakovali, da se bo tam izvršila prva, in to ne samo politična, temveč tudi socialna revolucija. Delavci so že prevzeli tovarne, prodajalne, prevzeli produkcijo in distribucijo. Vlada je stala in gledala kot brez moči. In po vseh teh poskusih so zadnje volitve v Italiji dokazale, da se je delavstvo pričelo vrčati v socialistične vrste, in da se je socialistična stranka zopet ojačala.

(Dajle prih.)

TRIEJE NAJDENI UMORJENI.

Dowagiac, Mich., 20. sept. — William Monroe, njegova žena in njuna 17-letna hči so bili nočjo najdeni umorjeni na njih domu. Mrtvi so morali biti že več kot tri dni. Čerti otrok, star 12 let, je nevarno ranjen. Iz hiše ni bilo ničesar ukradenega.

— V četrtek 22. avg. zvečer, se vrši v klubovih prostorih v S. N. Domu važen sestanek, ki ga sklicujeta soc. klub 27. in 49. Vabi se vse člane kluba kot tudi somišljenike ter delegate in delegatke združitvene konvencije. — Ako ste za delavsko stvar, se vdeležite tega sestanka.

Zanimiva odločitev minneapoliskega sodnika.

SODNIK JE ODLOČIL, DA SE SOCIJALIZEM NE DA VEČ RABITI KOT NEKAK BAV-BAV.

Minneapolis, Minn. — Bivši župan tega mesta, Thomas Van Lear, ki je si prizadeval razveljaviti izvolitev županom Geo. E. Leach-a na podlagi "Corrupt Practices" zakona, je prišel do spoznanja, da se socializem ne da več rabiti kot nekako strašilo, kot je bilo zadnje čase v navadi. Odločitev je podal distriktni sodnik E. A. Montgomery, ki je odredil, da se iz odgovora advokata Geo. E. Leach-a izčrta naslednje izjave:

"Imenovan Thomas Van Lear je bil član takozvane socialistične stranke, ter je podpiral, širil in se aktivno vdeleževal v širjenju, priporočanju in razlaganju njenih doktrin, in imenovana socialistična stranka je bila in je še nasprotna sedanjim oblikam ustavne vlade Zedinjenih držav. Nadalje, da v splošnem smatra sedanjio obliko vlade kapitalističnim, tako v obliki kot v praksi, in je nasprotna, kar je navadno poznano pod imenom "nacionalizem", ter je vpillog "internacionalizma", in je nasprotna in nima nikakega spoštovanja napram ameriški zastavi, ker predstavlja narodnost, temveč je v prilog takimenovani "rdeči zastavi", ki predstavlja internacionalizem, in da imenovana soc. stranka bila vedno nasprotna vojaškemu in mornariškemu oboroževanju vlade, in je bila v splošnem nasprotna vojni z Nemčijo, ter si je prizadevala oslabilo vlado v tej vojni, ter je skušala diskreditirati vojaške in mornariške sile vlade in na namen in potrebo vojne, in da je bila izjava, ki jo je imenovan izrekel proti tožniku po mnenju prvega v soglasju s prepričanjem socialistične stranke in njenim članstvom, in da imenovana stranka in člani ne gojijo spoštovanja do imenovane ameriške zastave, temveč le napram imenovani "rdeči zastavi".

Ves ta dostavek je odredil sodnik, da se črta iz advokatske izjave kot neumestnim.

Izjava, ki se jo pripisuje Van Learu, je izvedel Leach od bivšega župana v Superior, Wis., J. S. Konkela, o katerem je bilo znano, da je lastoval hotel, v katerem se je vodilo kontrabant z žganjem in trgovino z nemoralnimi ženskami. Konkeli je dejal, da je Van Lear v nekem svojem govoru nekdaj "med leti 1912 in 1918" kazal na ameriško zastavo dejal: "Kaj pa je to drugega kot umazana čunja." Da se je Konkeli zlagal, so pričel številne izjave časnikarjev, trgovcev in delavcev v Superior, Wis.

Leachovi odvetniki priznavajo, da ne morejo dokazati resničnosti Konkelope trditve, toda zdaj si bodo prizadevali raniti svojega klijenta na podlagi trditve, da je Leach sprejel Konkelope izjavo kot verodostojno.

— Mrs. Susie Hrezik, 9762 Cay Ave., je bila napadena večkrat jutraj v njenem stanovanju od dveh mladih banditov, ki sta jo najprej pobila na tla, ji zamahila usta in jo zvezala, nakar sta ji ukradla izza bluze \$150. Sosedje so jo našli nezavestno ter v histeričnem stanju.

Dražba brezposelnih v New Yorku prepovedana.

New York, 20. sept. — Ko je Urban D. Ledoux, ki je vodil dražbe brezposelnih delavcev v Bostonu, prišel v New York, da stori tu istotako, je nastopila prot njemu policija.

Ko je sinoči zopet poskusil dražbo v Bryant parku, kjer so se zbrale velikanske množice brezposelnih delavcev, so naskočile maso policijske rezerve, in jo po precejšnjem prerivanju, pretepanju in hršču razpobile.

Ko je Ledoux videl, da dražbe policija ne dovoli, je pričel razdeljevati brezposelne osebne listke, s katerimi so dobili v prostori, ki si jih je najel, nekaj najpotrebnejše hrane. Ko je pričel z delanjem listov, je nastal velikanski naval, kajti vsakdo je hotel biti deležen te dobrote.

Medtem pa se je pričelo tudi z nekako organizacijo brezposelnih delavcev. Izvolil se je odbor, ki je napravil načrt, ki bo predložen mestni upravi. V prvi vrsti se bo zahtevalo od župana Hylana, da odpre mestne orožarne ter jih da na razpolago bivšim vojnikom, da morejo tamkaj zborovati in zbirati prispevke za samovzdrževanje.

Albanija protestira proti Jugoslaviji.

ALBANSKA DELEGACIJA PRAVI, DA SO SRBI ZAČELI Z OBSTRELJEVANJEM ALBANSKIH OBMEJNIH MEST.

Geneva, 20. sept. — Senca vojne je padla preko zborovanja Lige narodov, ki je danes popoldne vstal pred sejo komiteja šestih škoh Fan Nikoli, načelnik albanske delegacije, in je prečital brzojavko, v kateri trdi, da so Srbi pričeli z artilerijskim obstreljevanjem albanskih obmejnih mest, nakar je vprašal, kaj misli Liga napraviti.

Škof Noli je izjavil, da so 17. septembra Srbi Albancem naznanili, da imajo še 24 ur časa, da se umaknejo iz obmejnih mest, in da ko Albanci tega niso napravili, da so Srbi v nedeljo popoldne pričeli z obstreljevanjem.

Jugoslavija kot Albanija sta članici Lige.

Ko je Noli vprašal, kaj namestila Liga, je vstal načelnik jugoslovanske delegacije, Spiloković, in je izjavil da je nesmiselno trditi, da Srbija krši albansko mejo, ker ista še celo določena ni. Pravilnosti albanske brzojavke se ni uporekalo. Takoj nato je vstal lord Robert Cecil, in zahteval, da Liga podvzame akcijo. Takoj na to je bilo naznanjeno, da bo koncil Lige albansko-jugoslovanski spor vzel v pretres že na jutrajšnji seji.

Koncil Lige je danes rešil vprašanje Vilne s tem, da je odločil, da pripada Litvincem in ne Poljakom.

BAVARSKI SOCIJALISTIČNI POSLANEC ZAPRT.

London, 20. sept. — Brzojavka iz Monakovega pravi, da je bil neodvisni socialistični poslanec Fischer obsojen v 15-mesečen zapor, ker je naznanil, da se misli proglasiti republiko Franciji. Francija se zove najsevernejši del Bavarke.

Borah bo vodil boj proti pogodbi z Nemčijo.

Washington, 20. sept. — Senator Borah bo vodil opozicijo proti Hardingovi separatni mirovni pogodbi z Nemčijo.

Po dolgem razmišljanju je Borah prišel do zaključka, da ne more glasovati za odobritev pogodbe, ker po njegovem mnenju ta pogodba veže zedinjene države k versailleski pogodbi.

Borah bo prišel s svojim bojem kakor hitro bo predsednik Harding predložil senatu v potrditev.

Borah misli, da bo v tem boju ravno tako uspešen kot je bil uspešen v boju proti versailleski pogodbi, katero je predložil senatu predsednik Wilson.

Ako hočejo biti Združene države deležne pravic, ki so dane drugim zaveznikom v versailleski pogodbi, kot določa separatna pogodba z Nemčijo, tedaj mora tudi gledati za vsiljenje versailleske pogodbe, in to pomeni, da morajo Zedinjene države ponovno nastaviti svojega zastopnika pri odškodninski komisiji. To pa je po mnenju senatorja Borah nemogoče, ako neče Amerika biti del nekake svetovne nadvlade, ki vsiljuje Nemčiji svoje zahteve.

Ali bo razoračitvena konferenca javna?

Washington, 19. sept. — Boj za dopusti na konferenco za omejitev oboroževanja tudi za stopnike časnikov, se je pričel.

Demokratski senator Harrison in republikanski senator Borah delujeta na resoluciji, ki jo bosta redložila kakor hitro se snide senat. V tej resoluciji se bo pozivilo ameriške delegate, da delujejo na to, da se dopusti na seje konference tudi zastopnike časnikov.

Kot kažejo dosežanja naznana iz Bele hiše, bo konferenca najbrže tajna, in da bo vsaka vlada, ki bo zastopana, lahko podajala svoja lastna poročila o poteku in zaključkih konference.

V resoluciji, ki bo predložena senatu, se ne bo zahtevalo samo, da se pripusti zastopnikom listov, temveč, da se drži stenografičnega rekorda vsega, kar se bo gov. rilo na konferenci.

Kot znano, se na pariških sejah velike četvorice sploh ni držalo nikakih stenografskih rekordov, vsled česar se sploh ne bo nikdar moglo ugotoviti, kaj je govoril kateri izmed zastopnikov štirih velebil. Kadar so se vršile seje koncilu deseterih so bili sicer nazvoči tajniki, toda držalo se je samo površen zapisnik o razmotrivanjih predmetih.

Kot posledica tega je nastal spor radi otoka Jap. Japonci trdijo, da je predsednik Wilson privolil, da jim pripade Jap, medtem ko Wilson v to ni še nikdar pripoznal. Ako bi bil na razpolago stenografski zapisnik, bi kaj takega ne bilo mogoče.

POLOŽAJ OB AVSTRO-MADŽARSKI MEJI POSTAJA KRITIČEN.

Dunaj 19. sept. — Situacija v Burgenland provinci, katero so zavezniški odločili Avstriji, kar pa ni dovolj Madžarom, postaja z vsako uro kritičnejša.

Nocoj je bilo poročano, da bodo zavezniški v kratkem poslali Madžarski ultimatum, da se mora ukloniti, ker drugače se jo bo v to prisililo potom popolno blokada.

Evropske sile iščejo ameriškega sodelovanja.

Washington, 20. sept. — (Poroča F. H. Simands.) Sedanje zborovanje Lige narodov v Genavi prinaša znova na dan običajni boj med velikimi in malimi državami, kot se je dogajalo dozdaj še vedno na vseh zborovanjih v Parizu in Genavi. Male države, posebno evropske male države, trade, da bi Liga v resnici začela funkcionirati. Versailleska pogodba je zanje dovolj dobra. One ne žele nadaljnih homatij, ker se boje, da bi se položaj še bolj poslabšal.

Mali narod se tudi dosti ne zmenijo, če Združene države pristopijo k Ligi ali pa ne. To bo čisto jasno Amerikancem, če pomislijo, da so Združene države na pariški konferenci malim narodom vedno nasprotovali, kadar pa so jih opogumljale k zoperstavljanju, so jih v poslednjem trenutku vedno na cildu pustile. (V slučaju Reke na primer. Op. uređ.)

Velike sile na drugi strani. Francija, Italija, in še prav posebno Anglija, pa žele, da se Združene države vdeležujejo svetovnega reguliranja. Sicer se ne zmenijo, da-li Amerika postane član Lige ali ne, toda radi pa bi, da se jim Amerika pridruži pri urejevanju svetovnih razmer. Zato pa pritiskajo v Genavi na tako mehek pedal.

Usoda Lige narodov bo brez dvoma odločena v Washingtonu. Ako se bo zaveznikom posrečilo pregovoriti Zedinjene države, da opuste svojo stališče osamljenosti, tedaj bodo pripravljeni vvreči Ligo in pripravljeno ugoditi našim željam, ako pa se zgodi nasprotno, tedaj zaveznikom ne bo preostajalo drugega kot da se povrnejo k Ligi, in da delujejo za povečanje njene važnosti, ter s tem prisilijo Ameriko, da ne bi mogla nadalje ostati izven nje.

Zavezniki so pripravljeno stopiti v kakšnokoli svetovno zvezo, samo da bi Zedinjene države hotele deliti žnjimi vred odgovornosti in teškoč pri uravnavi svetovnih problemov.

ZDRUŽITVENA KONVENCIJA.

Na včerajšnji dopoldanski seji je bilo sklenjeno, da se sprejema kandidata ne s tajnim, temveč z javnim glasovanjem. Tudi ognjegasci se bodo od zdaj naprej sprejemali v jednoto, kar po sedanjih pravilih ni bilo mogoče.

Popoldne se je razmotrivalo o bolniški podpori. Za \$1 dnevne podpore se bo moralo plačevati 70c mesečno, za \$2 podpore \$1.40 mesečno, za \$3 podpore \$2.30 mesečno, za \$4 podpore \$3.10, za \$5 podpore \$3.90 mesečno.

Bolniška podpora se bo plačevala 3 dni po javljenju bolnim.

Zbornica je tudi odobrila pošiljatev pozdravne brzojavke na konvencijo United Mine Workers of America, ki je včeraj pričela zborovati v Indianapolisu.

— V dvorani, kjer zboruje Združevalna konvencija SNPJ in SDPZ, so bili najdeni trije majhni ključ, zvezani na vrvi. Kdor jih je zgubil, naj pride po nje v naš urad.

letnica sklenitve premirja po svetovni vojni, praznovalo širom Združenih držav kot praznik.

KONVENCIJA RUDARJEV OTVORJENA.

VRHOVNI PREDSEDNIK LEWIS JE PONOVO POVDARIL V OTVORTVENEM GOVORU, DA PREMOGARJI POD NOBENIM POGOJEM NE BODO SPREJELI MEZDNIH ZNIZANJ.

Indianapolis, 20. septembra. — Vrhovni predsednik ameriške rudarske organizacije "United Mine Workers of America", John L. Lewis, je v svojem otvoritvenem govoru, ki ga je držal danes pred 1500 delegati, ki so dospeli iz vseh delov Združenih držav in Kanade, ponovno in izrecno povdaril, da rudarji stojekot en mož proti vsakemu poskusu od strani podjetnikov, da se zniža plače.

Ko je na dopoldanski seji prišel na glasovanje predlog glede predložitve rudarskih zahtev, je bilo z veliko večino odglasovano, da zadeva pride pred konvencijo v teku desetih dni.

Glasovanje se je vršilo še predno je Mr. Lewis predlagal, da se konvencija zopet snide prihodnjega februarja, da sestavi zahteve, katere bodo skušali rudarji vtelesiti v novi pogodbi, ki bo postala veljavna po 31. marcu prihodnjega leta.

Lee Hall, predsednik ohij-skih rudarjev, ki je bil imenovan predsednikom za sestavo mezdne lestvice, je skušal poraziti predlog illinoiskega delegata, ki je dooločal takojšnjo sestavo rudarskih zahtev.

Kot se zatrjuje, bo odbor za sestavo mezdne lestvice kasneje najbrže predlagal, da se s sestavo zahtev odloži do februarja.

Silno odobravanje je povzročila tudi izjava Lewisa, da se mora delati na to, da bodo west-irginski štrajkarji dosegli zmago.

V svojem govoru je Lewis tudi pobijal govorice, ki sta jih baie širila rudarska voditelja Harlin iz države Washington in pa Frank Harrington iz Illinois z ozirom na finančno stanje rudarske organizacije. Lewis je dejal, da sta onadva širila take govorice z namenom, da dobi vpliv pri delavcih.

10 INDIJCEV UBITIH.

London, 20. sept. — Iz Bombaja se poroča, da je v bližini reke Manjiri prišlo do spopada med tremi transporti angleških čet in domačim upornikom, v katerem je bilo 10 domačinov ubitih.

11. NOVEMBER BO PRAZNIK.

Washington, 20. sept. — Kot se poroča bo predsednik Harding ob priliki snidenja konference za omejitev razoroževanja podal proklamacijo, glasom katerega naj bi se ta dan, ki je obenem ob-

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastuje in izdaja za
Ameriško-Jugoslovenska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) SEPT. 21, 1921

104

REZERVNA ARMADA KAPITALIZMA.

Tisti delavci, ki še niso prišli do spoznanja, da pod današnjim gospodarskim sistemom ne bodo nikdar dosegli popolne pravice, ker je to po samem ustroju tega sistema nemogoče, bodo prišli morda za en korak bližje spoznanja, če pomislijo pomen besedi, ki jih je izrekel mornariški tajnik Denby ladjedelniškim delavcem, ko so prišli k njemu ter protestirali proti znižanju plač.

Denby je ob tisti priliki izrekel naslednje besede: "V teku šestih mesecev bomo imeli na milijone mož, ki bodo pripravljeni prevzeti vaša dela za 40c plače na uro."

Kaj sledi iz tega? — Da kapitalistični red ustvarja brezposelnost, ker se producira za profit in ne porabo, in da je ta brezposelnost najboljša orožje delodajalcev v boju proti delavcem, kadar si skušajo izboljšati svoj gnetni položaj oziroma kadar se hočejo postaviti v boj proti poslabšanju istega.

Denby je potem šel celo dalje, in je delavcem povedal čisto prostodušno, da jim s tem znižanjem plače prav zaprav dela "uslugo".

Radovedni smo, kako se počutijo danes ladjedelniški delavci, katerih velika večina je brez dvoma pomagala pri volitvah, da so republikanci zmagali s tako ogromno večino, ko jim je predstavnik republikanske stranke zabrusil v obraz grožnjo, češ: Če vi nečete delati za to ceno, bomo pa dobili druge še po nižji plači — saj je rezervna armada brezposelnih dovolj velika.

To je pač ironija, da si večji misliti ne moremo. Ali bodo delavci izprevideli vsaj sedaj, za kakšne vrste "normalnost" so glasovali, ko so dali svoje glasove republikanski stranki?

Kaj naj storijo ladjedelniški delavci vzpričo grožnje tajnika Denbyja? Ali naj se postavijo po robu? Skoro nemogoče jim je storiti kaj takega, ker zavedajo se, da kar je govoril Denby je kruta resnica, da je namreč na stotisoče delavcev, ki so pripravljeni stopiti na njih mesta in delati za nižjo plačo, samo da dobijo delo. Kapitalistični sistem po svojem sestavu je tak, da ustvarja in mora ustvarjati rezervne armade delavcev, katere izrablja kapitalizem v zatiranje ostalega delavstva.

Toda kaj pa naj potem napravijo ladjedelniški in drugi delavci, ki se najdejo v sličnem položaju? — Ali naj obupajo? Ali naj trpijo dalje?

Brezplačna vzgoja v Združ. državah.

Kratek pregled.

V svrhu boljšega razumevanja ameriškega šolskega sistema, bo zanimivo primerjati ga starodavnim sistemom v Evropi. V to svrhu vzemimo za vzorec šolski sistem, ki je bil v veljavi v prejšnji Avstriji in na katerem sloni šolska vzgoja tudi v novih takozvanih naslednjih državah, n. pr. v Jugoslaviji, in ki je več ali manj sličen vzgojvalnemu sistemu v vsej kontinentalni Evropi.

Vobče se evropski vzgojvalni sistem deli v tri dele: ljudske šole, srednje šole in vseučilišča.

Ljudska šola je normalna elementarna šola in se daje približno privravnati ameriški "Elementary School". V starem kraju oni, ki hočejo nadaljevati svoje študije v srednji šoli (gimnaziji ali realci), storijo to pravilno po četrtem ali petem razredu ljudske šole in v povprečni starosti desetih ali enajstih let. Oni, ki ne mislijo pohajati srednje šole, so po zakonu primorani ostati v ljudski šoli do poznejše starosti. Mnogo večjih mest v starem kraju ima takozvane "meščanske šole", ki so pravzaprav neke vrste višje ljudske šole preko nižjih razredov. Glavne srednje šole so gimnazije in realke. Gimnazij je pripravljala šola za vseučilišče in daje podlago za splošno izobrazbo. Klasični jeziki (latinsčina in deloma starogrščina) zavzemajo znaten del učnega programa. Gimnazij obstoja iz osemih razredov; prvi štiri tvorijo nižjo gimnazijo in ostali višjo gimnazijo. Po osmem razredu srednješolce polaga takozvani zrelostni izpit, ki ga vpravičuje do vstopa v vseučilišče (univerzo). Po dokončani nižji gimnaziji more dijak prestopiti v kako specialno poklicno šolo, kot so obrtne, trgovske, pomorske, vojaške šole ali akademije. Isto velja več ali manj o sedmorazredni realci, ki je pripravljala srednja šola za višjo

Ameriško ljudsko šolstvo (elementary school) mora vsakdo pohajati med 6. in 14. letom, torej približno ravnotako kakor v starem kraju. Toda, dočim se v starem kraju oni, ki hoče vstopiti v srednjo šolo, odceplja od ljudske šole povprečno v desetem letu starosti, mora v Ameriki vsakdo pohajati ljudsko šolo do 14. leta in še le potem oni, ki hočejo, prehajajo v srednjo šolo ali High School.

High school je ameriška srednja šola. Prevod besede "High School" v "Višjo šolo. (Hochschule) bi le zmešal pojme, kajti ta izraz se rabi pri nas le za vse-

Treba je, da prično misliti. In če bodo storili to, tedaj bodo spoznali, da dokler bodo volili v zakonodajne zbornice nasprotnike delavstva, toliko časa nimajo pričakovati nikakega izboljšanja. Denby je kot predstavnik kapitalizma govoril v interesu svojega razreda.

To pa ni v interesu delavstva, zato pa mora gledati, da nadomesti take zastopnike z zastopniki delavstva. Dokler se to ne zgodi, toliko časa bomo imeli rezervno armado delavcev, in delavstvo se bo ponovno znalo v ravno takem položaju, kot so se znašli ladjedelniški delavci, ki so šli protestirati k Denbyju.

tehnično nadobrazbo in ki se razlikuje od gimnazije in tem, da polaga večjo važnost na praktično znanje in moderne jezike mesto klasičnih jezikov. Realna gimnazija je neka kombinacija med gimnazijo in realko. Po dovršeni srednji šoli oni, ki noče nadaljevati svoje študije na vseučilišču, vstopa v državno službo za nižjo uradniško karijero ali pa v trgovino.

Kakor smo že omenili, raznovrstne druge šole so na isti stopnji z gimnazijo, kakor trgovske akademije, obrtne šole, nautične šole, ženski liceji, poljedelske šole, itd.

Ako privravnamo evropsko ljudsko in srednjo šolo s sličnimi ameriški zavodi, najdemo načelno razliko v vzgojnem sistemu v Ameriki je ves vzgojni sistem tako vreden, da more učenec preiti iz najnižjih razredov ljudske šole do najvišjih razredov vseučilišča brez nikake posebne priprave. To je, ameriški sistem sloni na načelu, da je vsaka šola že sama na sebi pripravna za višjo šolo. To načelo ni nikakor isto kot v Evropi, kjer se vsaka šola smatra kot neka enota za sebe. V starem kraju je tudi razlika v socialnem življenju med absolventi ljudskih, srednjih in višjih šol jako izrazita. V Ameriki ima vsakdo — brez razlike na njegova gnotna sredstva in socialno stopinjo — priliko, da se pribori do najvišje naobrazbe.

Ameriško ljudsko šolstvo (elementary school) mora vsakdo pohajati med 6. in 14. letom, torej približno ravnotako kakor v starem kraju. Toda, dočim se v starem kraju oni, ki hoče vstopiti v srednjo šolo, odceplja od ljudske šole povprečno v desetem letu starosti, mora v Ameriki vsakdo pohajati ljudsko šolo do 14. leta in še le potem oni, ki hočejo, prehajajo v srednjo šolo ali High School.

High school je ameriška srednja šola. Prevod besede "High School" v "Višjo šolo. (Hochschule) bi le zmešal pojme, kajti ta izraz se rabi pri nas le za vse-

Treba je, da prično misliti. In če bodo storili to, tedaj bodo spoznali, da dokler bodo volili v zakonodajne zbornice nasprotnike delavstva, toliko časa nimajo pričakovati nikakega izboljšanja. Denby je kot predstavnik kapitalizma govoril v interesu svojega razreda.

To pa ni v interesu delavstva, zato pa mora gledati, da nadomesti take zastopnike z zastopniki delavstva. Dokler se to ne zgodi, toliko časa bomo imeli rezervno armado delavcev, in delavstvo se bo ponovno znalo v ravno takem položaju, kot so se znašli ladjedelniški delavci, ki so šli protestirati k Denbyju.

Ob Latermanovem drevoredu odprli nekaj cirkus, kamor so slehern večer privabili toliko ljudi, da je pod njimi kar pokala lesena zgradba. Klotilda ni zamudila niti ene predstave in po dnevi in po noči ni mislila na drugo nego na konje. Bolj nego ples in gledališče so ji predstave v cirkusu razvlele živo domišljijo in videl si ji v očeh, kako strastno je zasledovala vsak korak in vsak skok izurjenih živali. Kadar je umetnica v tankem krilu kot lepa vila prihajala mimo nje in šinila kvišku, da se že skoro ni dotikala sedla, vzdihnila je vselej od stremetja in zavisti. Med odmori pa je često potoližala poleg nje sedeči teti:

"Oh, zakaj ne morem jahati! Zakaj nisem svobodna, da bi se omožila s častnikom in bi jahala z njim da bi nas z očmi ne mogli dohajati zavidni gledalci! Teta, večkrat me kar zazebe, kadar pomislim, da bi se mogel Ahnenfels oženiti. Ne smela bi videti izvoljenke njegove, jahajoče v lični opravi kraj njega; kar oči bi ji izkopala."

"Nič se ne boji!" potolažila jo teta, "saj je ne boš videla."

Take in podobne misli so rojile po glavi Mrakovi ženi in ji težile srce, katero ni več bilo za nikogar drugega nego za vitekega adjutanta Ahnenfelsa. Brigitino prerokovanje se je izpolnilo dosti prekmalu. Kadar je le utegnil, krenil je Ahnenfels proti Staremu trgu mimo Mrakove hiše in s konja viteški pozdravil v prvo nadstropje, kjer se mu je na oknu Klotilda ljubko nasmejala, ali pa izza belih čipkastih zaves upirala nanj poželjive svoje oči, če je bilo še zgodaj jutraj. Tudi na izprehodih se je slavljini kavalir rad izkazoval pred svojo ljubico in sedaj poskakoval, sedaj krotil iskrega konjica.

Lovra take "malenkosti" niso motile in težko bi ga kaj posebno zbežalo, četudi je čul, kar so si šepetale gospe pod Rožnikom, kadar je prijezdil Ahnenfels kar najhitreje od Vidričanovega gradu in zavlil mimo cerkovnikove hiše nazaj proti mestu, da so se skrbne matere z otroki že od daleč umikale, potem pa zadovoljno

učilišča. Značaj ameriške High schools se menja po raznih državah, vendarle v načelu so več ali manj povsod slične. Iste nudijo širokovrstno polje za splošno in specialno naobrazbo. Razun rednih javnih "high schools" imamo tudi mnogo tehničnih in takozvanih "manual training" šol, ki pripravljajo dijake za nadaljne tehnične študije.

V Ameriki pokriva mesto ali država stroške za javno naobrazbo iz davčnih prihodov. Ne le "High schools", ampak tudi specialni tehnični tečaji so brezplačni. Dočim zakon zahteva, da mora vsakdo pohajati ljudsko šolo do 14. leta, daje se vsakomur, ki kaže sposobnost, vsako priliko za pohajanje višjih šol. Spričevalo zadnjega razreda ljudske šole vpravičuje do vstopa v "high school" brez vsakega sprejemnega izpita. Ravnotako more abiturient (graduate) iz priznane high school preiti na "college" brez posebnega izpita.

Res je, da imamo v Ameriki mnogo jako dragih privatnih elementarnih in srednjih šol, vendarle je revnemu dijaku dana vsaka prilika, da si, ako ima trdno voljo, pribavi najboljšo izobrazbo od začetka do konca. Mnogo držav daje tudi šolske knjige brezplačno na razpolago.

Clevelandske novice.

— Sinoči sta bili poškodovani dve osebi v avtomobilski nesreči, ki se je pripetila na St. Clair Ave. in vzhodni 25. cesti. Neki avtomobilist je trčil s svojim avtomobilom v avtomobil Mrs. Kate Barrett, 3521 Payne Ave. in Franka Carrher, 1416 St. Clair Ave., ter poškodoval oba voznika. Po nesreči pa se slednji ni ustavil, temveč je vozil naprej, nemeneč se za ponesrečenca. Neki policaj, ki se je peljal na St. Clair Ave. kari, je videl, kaj se je zgodilo, skočil s kare v mimovozeč avtomobil in prosil voznika, naj požene za ubeglim avtomobilistom. Ko je pričel policaj streljati, se je bežeči ustrašil in ustavil, nakar je bil seveda aretiran.

— Župan Fitzgerald ni popolnoma nič spremenil svojih načrtov glede bližajoče se kampanje za župansko mesto. Za časa njegove odsotnosti se je nekaj govorilo, da ne bo kandidiral, toda kot se je sam izrazil včeraj, se

gledale za njim. Toda kmalu je bilo drugače.

Odkar je bila Klotilda v oblasti malopridne tete, bilo je njeno življenje neprestana gonja iz veselja v veselje, kakor bi ji ne bilo drugega namena na svetu. Kar je bilo kdaj v duši Lisjakove hčere zasajenih višjih misli in plemenitih čustev, Brigita jih je zadušila, kakor zaduše koprive nežno cvetje. Zato pa se je v Mrakovi ženi tem bolj budilo poželjenje, ki ji je preveč razdražilo domišljijo in popolnoma oslabilo živce. Klotilda je bolehalo. Cvetoča lica so ji obledela in upadla, oči so bile medle; sploh je bila vedno črna in slabe volje. Nič se ji ni ljubilo; niti na izprehod ni marala hoditi, ampak najraje bi posedala doma pri zagrnjenih oknih po mehkih naslanjajih ali ležala na divanu ter sanjala in snovala. Teta Brigita je prihajala vsak dan k nji, pravila ji to in ono ter ji svetovala. Bratranka je tiho poslušala, le kadar ji je šepnila teta kaj zaupnega o Ahnenfelsu, pokazal se je na njenih obledelih ustnicah srečen nasmeh.

Vse dopoldne je Klotilda ležala v postelji in čakala zdravnika, ki je bil pri ljubljanskih gospeh najprijetnejši. Ako jutraj ni prišel, bila je nepotrpežljiva, povpraševala je po njem in naposled pogostoma tudi poslala ponj. Zdravnik jo je tolažil, da ni nič nevarnega, ali da treba potrpeti, zakaj takšne bolezni da najbolje ozdravi čas sam. Takšna diagnoza ni Klotildi prav nič ugajala, toda vsa nevoljna je bila in nevljudna z zdravnikom, ko ji je nasvetoval, naj gre po leti na kmete. Že je hotela pozvati drugega. V tem se zdravnik zamislil, zapise nekoliko hladilne pijače in pravi:

"Milostiva gospa, upam, da sem na pravem sledu. Za danes boste vsaki dva uri posrkali po eno žlico zapisanega zdravila a dovolite mi, da bom odalej nekoliko časa pogostejše dohajal k vam. Rad bi jutraj in zvečer opazoval razvoj vaše bolezni, da bi se do dobrega prepričal o pravem vašem zdravstvenem stanju."

Klotilda je bila takoj zadovoljna, ko je videla, da ima zdravnik večjo skrb zanjo in da jo res misli zdraviti. Vestno ji je izkušeni mož vsak dan po dvakrat

misli podati v volilno tekmo z vso vmeno. Dokler ne minejo volitve, si ne bo tukaj ustanavljal nikakega domovja, in bosta medtem z ženo stanovala v hotelu "Cleveland."

— V Grdinovi mrtvašnici se nahaja truplo John Stancarja, katerega sa našli mrtvega v stanovanju na 4804 Superior Ave. Pokojni je doma iz Trebelno, pri Mokronogu kjer zapušča ženo in dva odrasla otroka. V Ameriki je bival 15 let in je bil uposlen v mestnem vodovodu ob vnožju 49. ceste kot kurjač. Star je bil okrog 50 let. Pogreb se vrši v četrtek. Naj počiva v miru!

— Dve ženski iz Kroma sta prihiteli včeraj na Public Square ravno, ko je kara, vozeča proti Akronu, zapustila postajo. Hoteli sta na vsak način ujeti karo in sta torej hitro najeli izvoščaka, ki naj jo dohiti. Karo so dohiteli, toda nesreča je hotela, da je izvošček, hotelvi dati motoru kare signal, naj ustavi, zavozil pred karo, ki je avtomobil zadela in ga vrgla v stran. Pri tem so zadobili vsi trije, ženski in voznik, znatne poškodbe.

— Število dijakov, pohajajočih v večerne šole, se je letos silno pomnožilo. Posebno razredi, kjer se poučujejo razne obrti, so posebno dobro obiskani. Na East Technical višji šoli se je vpisalo kakih 1,000 dijakov in dijakinj, v West Tech 500, v Central 80, in v East South 120.

NA HRIBČKU.*

(Sličica s konvencije.)
Pod senco košato cipresnih drevov,

Je mizca lesena, ljubezni je vez.

Krog mizce so stolčki, na njih pa sede

Jožko in Francelj ter drugi ljudje.

Med njimi v sredini pa Mary sedi

Francetu na srce tako govori:

Če bil bi ti fant, a jaz pa dekle,

Ljubezen bi bila globoko morje.

Ti bil bi gospod, a jaz pa gospa,

Ljubila bi te iz vsega srca.

Jožko poslušaj in se natihem pri-

duša:

Kaj neki za vraga ta dvovec po-

skusa.

Povedal mu bodem naravnost v

obraz,

Da naj se podviza in kvita ta

špas.

*) Hribček predstavlja oder v konvenčni dvorani.

potipal žilo, poslušal, kako ji bije srce in jo izpraševal

to in ono. Časih je pokimal z glavo; časih je nekoliko

zmajal z rameni, kakor da še ne more reči pravega;

ali ko jo je opazoval teden dni, nasmejale se je zado-

voljno in jo potolažil:

"Nič se ne bojte, nič hudega ni; ali v toplice bo-

dete morali."

"V toplice?" ponovi Klotilda zvedavo in da bi

vsaj nekoliko pritajila veseli svoj nemir, vpraša hitro

dalje:

"Toda v kakšne toplice mislite, gospod doktor,

da bi morala?"

Zdravnik se poredno nasmeje in pravi:

"Gospe, ki bolehalo je v cvetu svojega življenja, po-

šiljamo v Francove vare na Češko. Tam se oslabei

ženski organizem navadno do dobra okrepi in — kdo

ve, milostiva gospa, če k letu obsore ne bomo zibali."

Klotilda sramežljivo povesi oči in zardi do ušes.

"Ne zamerite, milostiva gospa," povzame izkušeni

zdravnik znova, "saj nismo otroci in vi bi ne bili ne

prva ne zadnja, ki bi se s takim uspehom povrnila iz

Francovih var."

Ko je Lovro čul, kaj je zdravnik nasvetoval nje-

govi ženi, ni bil nič kaj vesel in kakor da ne bi hotel

prav verjeti. Zamisljen je hodil po sobi in modroval

proti ženi, ki od same radosti niti k obedu ni vstala,

ampak ves dan ležala v postelji:

"V toplice te pošilja! Ako že niso dobre naše

toplice na Dolenjskem, bodi, saj v Laško ali Dobro

na Štajersko tudi ni predelež; in kako imenitna gospo-

da hodijo tja! Ali ta mladi doktor te pošilja na Češko!

Zakaj te ni poslal rajši v Ameriko?"

Moževo ugovarjanje ni kar nič razjezilo Klotilde.

Bila je zvitajša nego prva leta svojega zakona in je iz-

kušala mirno in prav zlepa pregovoriti upornega sopro-

ga, da bi odjenjal; saj ga je poznala, kako je mehkega

srca.

(Dalje prih.)

Lisjakova hči.

POVEST — Napisal JOSIP STARČ.

Sedaj sta imeli z bratranko za vsako nedeljo zvečer popolno svobodo in lahko sta se kratkočasili in veselili v reduti ali kje drugje. Mrak jima ni bil več na poti. Toda prav ta svoboda je do dobrega podkopala še tisto malo zakonske sreče, kolikor jo je bilo pri Mrakovih.

VIII.

Lovro Mrak se je kmalu zopet vzdrnil iz omotice, ki je obšla tudi njega in ga vlekla v hrupni ples razudanih strasti. Spoznal je svojo brezumnost, sprevidel pa tudi, da teta Brigita predelež zavaja njegovo ženo in da ji preveč budi tisto nenasitno hrepenenje po užitku in veselju. Klotilda je bila sicer mlada, otrok ni imela, in zato se mu je zdelo celo dobro, ako se časih nekoliko povesele, da se je ne loti tista otožnost, ki človeka le prerada privede v blaznico. Ali nobene stvari ni užival čez mero. Toda prav tega žena ni hotela razumeti. Lovru je ni bilo treba primerjati drugim razsipnim gospe; dovolj je bilo, da je odprl svoje knjige, in videl je, kako se od dne do dne naraščali računi in da utegnejo veliki stroški naposled presežati dohodke najboljših let. Take skrbi so belile glavo trezno razsojajočemu Mraku. Za sedaj se je še tolažil, da bo predpust skoro pri kraju in da bo potem bolje. Nekoliko oblek za izprehode, to je vse, kar bo še potrebovala njegova žena.

Res je bilo v postu nekoliko bolje. Deževno vreme ni dalo prilike, da bi se gospe izkazovale v novih pomladanskih oblekah; počakati so morale do Velike noči. Prehitro pa se je Lovro veselil, da so takrat zaprli gledališče. Po praznikih so prišli angleški jahati in so

ob Latermanovem drevoredu odprli nekaj cirkus, kamor so slehern večer privabili toliko ljudi, da je pod njimi kar pokala lesena zgradba. Klotilda ni zamudila niti ene predstave in po dnevi in po noči ni mislila na drugo nego na konje. Bolj nego ples in gledališče so ji predstave v cirkusu razvlele živo domišljijo in videl si ji v očeh, kako strastno je zasledovala vsak korak in vsak skok izurjenih živali. Kadar je umetnica v tankem krilu kot lepa vila prihajala mimo nje in šinila kvišku, da se že skoro ni dotikala sedla, vzdihnila je vselej od stremetja in zavisti. Med odmori pa je često potoližala poleg nje sedeči teti:

"Oh, zakaj ne morem jahati! Zakaj nisem svobodna, da bi se omožila s častnikom in bi jahala z njim da bi nas z očmi ne mogli dohajati zavidni gledalci! Teta, večkrat me kar zazebe, kadar pomislim, da bi se mogel Ahnenfels oženiti. Ne smela bi videti izvoljenke njegove, jahajoče v lični opravi kraj njega; kar oči bi ji izkopala."

"Nič se ne boji!" potolažila jo teta, "saj je ne boš videla."

Take in podobne misli so rojile po glavi Mrakovi ženi in ji težile srce, katero ni več bilo za nikogar drugega nego za vitekega adjutanta Ahnenfelsa. Brigitino prerokovanje se je izpolnilo dosti prekmalu. Kadar je le utegnil, krenil je Ahnenfels proti Staremu trgu mimo Mrakove hiše in s konja viteški pozdravil v prvo nadstropje, kjer se mu je na oknu Klotilda ljubko nasmejala, ali pa izza belih čipkastih zaves upirala nanj poželjive svoje oči, če je bilo še zgodaj jutraj. Tudi na izprehodih se je slavljini kavalir rad izkazoval pred svojo ljubico in sedaj poskakoval, sedaj krotil iskrega konjica.

Lovra take "malenkosti" niso motile in težko bi ga kaj posebno zbežalo, četudi je čul, kar so si šepetale gospe pod Rožnikom, kadar je prijezdil Ahnenfels kar najhitreje od Vidričanovega gradu in zavlil mimo cerkovnikove hiše nazaj proti mestu, da so se skrbne matere z otroki že od daleč umikale, potem pa zadovoljno

Zdravje je največji blagoslov

Brez njega ne moremo uživati življenja niti napredovati v kakem podvzetju. Kadar smo bolni je zelo težko, da se podamo k zdravniku, ki ima mnogokušenj, in ki zna povrniti zdravje. Prava zdravniška pozornost, vam lahko pridene več let k vašemu življenju in več veselja k vašim letom.

Jaz sem zdravlil nove kakor tudi zelo zastarele bolezni že mnogo let in moja dolgoletna skušnja me je naučila kako izgnati iz človeka bolezni in povrniti mojemu bolniku zdravje v najkrajšem času mogoče in potem najlažjih metod ter po nizkih cenah.

JAZ VEM KAKO

in moji uradi so popolnoma opremljeni z vsemi potrebnimi napravami. Zato, ne glede kako resna je vaša bolezen in najsi je trajala že tako dolgo in ste že mnogokrat obupali, da se kdaj povrnete k zdravju, sem vam jaz pripravljen dokazati, kaj znam in če se podaste v mojo oskrbo, vas lahko kot sem že na stotine drugih, spravim na pot koncem katere boste ozdraveli do česar ste opravičeni.

Jaz računam zelo malo in plačujete lahko na lahke obroke. Posvetovanja so brezplačna.

URADNE URE: Ob nedeljah od 9. dopoldne do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. dopoldne do 2. popoldne.

DR. KENEALY

647 Euclid Ave. Drugo nadstropje Cleveland, O. Nasproti Taylor arkade REPUBLIC BLDG. Vrata zapadno od Star gledališča

ZA ZABAVO IN POUK

"V močvirju velemesta"

Roman iz življenja priseljence v Ameriki CENA 50¢. Naročite pri Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba 6418 ST. CLAIR AVE.

Pozor slovenske gospodinje

Naznanjam vam, da sem odprl popolnoma novo ter dobro opremljeno

GROCERISKO TRGOVINO

ter vas vabim, da postanete odjemalke. Postrežba bo vedno točna in blago bo sveže. Cene zmerne.

CHARLES LESJAK
15708 SARANAC RD.

Ravnokar je izšla knjiga

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajočih habsburških klika, kakor tudi smrt cesarjeviča Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c

J. S. Widgoj

SLOVENSKI FOTOGRAF

489 EAST 152nd STREET, COLLINWOOD
Izdeluje vsakovrstne slike: poročne, družinske in otroške slike po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 en ducat slik in po vrhu vam naredim še eno veliko sliko zastoj. Predelujem tudi iz malih slik na velike. Odprto vsak dan in tudi ob nedeljah. — Se priporočam cenjenemu občinstvu. Podpirajte domače podjetje.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. jutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. popoldne.

SLIKE NA SAVI.

Vročina pasjih dni! Toplomer v senci kaže vedno nad 25 stopinj C. Kritični dnevi te velike vročine silijo ljubljance, da trumoma, hite in skačejo v — vodo. Hite peš, z vozovi in v vlakih v vse mogoče vode ljubljanske okolice. Prebivalci staroklasičnega predmestja krakovskega in trnovskega se hlade navadno v Koloziji, v Gradščici in v Malem grabnu. Toda tu so sitni komarji. Zato je ljubljanski svet obrnil tem krajem hrbet in si rajši izvolil za svoja hladišča razne obrežne prostore bistrice planinske Save. Prijetni valovi Save, ki postaja zadnje dneve vrlo mlačna, privabljajo sedaj zelo številne kopalce in brhke kopalce. Kopalna sezona je ob Savi gotovo doseгла višek prešernosti, razposajenosti in pisanosti. Kako je bila Sava pred vojno v onih težkih časih zapuščena in pozabljena! Samo tuptam se je kaka bela vrana tekoma vsega polletja zatekla v hladne bregove reke, pred katero so imeli ljudje silen respekt. Utonil je skoro vsako leto kdo in to je pritisnilo Savi neko tajinstvenost.

Sedaj vse drvi na divje romantična obrežja Save! Kamniški vlak je vsak dan natrpan kopalci, ki si izbirajo svoja idilična kopališča severno črnuškega mostu. Tam so v resnici prijetna zatišja, mala skrivališča za ljubzenske parčke. Ti kraji vabijo zaljubljenca, da uživajo prijetnosti Save in narave. Posebno veselje imajo parčki z mivko, v katero se popolnoma zakopijejo, da je videti povsod grobove, polne mladega življenja. Nekateri točke Save so zopet zelo globoke, nevarne in valovite. Posebej jih ljubitelji težkega plavalnega športa, da v deročih valovih kljubujejo siloviti reki. Po nekaterih krajih na širokih skalah je pa pravo črčvanje in šumenje mladega življenja. Mladina, čvrsta in krepka, vesela in razposajena, čepi po skalovju kakor severni ptici — pingvinji na visokih ledenih gorah.

Idilično kopališko življenje je tudi južno od mostu pri Tomačevem. Vse obrežje, obdano z zelenim vejevjem in polni solnčni svetlobi, kar mrgoli ob nedeljah kopalcev in kopalk iz Udmata. Zelene jame in šentpeterskega predmestja, kakor tudi iz ostale ljubljane. V točeri bojah trepetajo kopalk v modernih, izrezanih kostimih. Nekateri bro-nastorjave kot indijanske, druge se nežne bele polti. Slednje pa prve silno zavidajo! Seveda, če človek pozljuje smotri to, v črno se spreminjajočo bronasto barvo, zve kmalu, da so naše brhke in stasite kopalk porabile skoro za 100 K glicerina ali pa vazelina; torej to ni naravna, zlatočelna solnčna barva. Pa nič ne de! Lepe so. Grškemu estetiku bi gotovo nekatere zelo uga-jale, še bolj pa krepki bronastorjavi plavalci, ki po večini same-vajo in sede po skalah kakor Indijanci. Opaziti je na nekem kraju v gostem vejevju četvorico pravih indijskih junakov, ki se včasih okrase s perjem in drže plavajo navzdol Save. Napravljajo si tudi vsak dan ogenj, kjer si pečejo krompir in druge dobrote, kajti na Savo prihajajo že ob zgodnjih jutranjih urah, ko sol-nce jutranje zlati vso ljubljansko ravan.

Na mestih, posebno od mostu navzdol kakih 200 metrov daleč, vlada v vodi iskrena prešernost in dovptna razposajenost. Stvo-riljo se verige kopalcev in kopalk ter med vrščem, krikom in vi-kom ponekod brodi, drugod pa plavajo. Take slike lahko opa-zuje človek nizdol Save tja do Laz. Posebno ob nedeljah je se-daj obisk tako velikanski, da la-hko cenimo množico kopajočih na 10.000. Toliko jih je bilo vsaj zadnje nedelje.

Pozabiti pa ne smemo v pisani

slikah savskega življenja — dvo-nožne prebisane in potuhnjene vidre, ki se skrivaj priplazi do odloženih oblek. Posebno ljubi debele denarnice, veržice in dru-ge dragocenosti. Če tega ni, iz-makne vidra kakemu elegantu hlače, kaki kopalki pa pikantno bluzo in krilo, ali pa lepe čeve-ljčke. Seveda je za vidro po kon-čanem kopanju joj in stok! Ven-dar moramo priznati, da vidra letos med Čeručami in Tomače-vim ni posebno agilno. Agilneša je njena tovarišica v Lazah. Po-sebno minulo nedeljo je imela vidra lepo priliko. Celo gostilni-čarju, oziroma restavratrju Koviču je odnesla za prilično 600 kron raznih stekenic in kozarec. Lazenska vidra ima namreč po-sebno manijo na kozarec.

Ob obrežju polegajoči kopalki si preganjajo dolgčas z raznimi zabavami. Nekateri kopalki de-batirajo o bodočih projektih sav-skega kopališča in pristavljajo: "Kako bi bilo ugodno, če bi do Ježice stekla električna!" — Sku-pine elegantnih kopalk pa na ne-kem mestu kaj rade govore v in-ternacionalno priznanih jezikih. Posebno čudni glasovi se čujejo v francosčini, ki je polbarvana s šentpeterskimi nijansami.

Ko zadnji zlati solnčni trako-vi poljubljajo na horizontu pol-hovgraške vrhove, potem pa je vse tiho — na Savi! Mirno drvi bistra hč planin tja proti Beo-gradu....

Janez Kovač.

POET.

Komaj je shodil, ves se maj-hen in šibek je bil, pa so ga po-gnali na cesto in so zaloputnili du-ri za njim; za zmirom. No dan je bil lep. Toličko, da se je bilo vzdignilo izza holma, je že sijalo solnce jarko in veselo, kakor na Veliko nedeljo. Fant je šel in je hodil in mar mu je bilo cilja ka-kor škrljancu, kadar izžvrgoli iz tople brazde.

Lahke so mu bile noge, ni ču-til pota. Zakaj takrat je bila ce-sta široka in ravna; solnčni trav-niki na obeh straneh, pisana po-lja, gozdoviti zeleni holmi, v ju-tru prepevajoči; ob jarku visoki jagnedi, trepetajoči proti bele-mu nebu. Izza drevja se je zasve-tila časih hiša z zelenimi okni in rdečo streho; fant je šel mimo in je zvižgal — in glej, ob oknu se je prikazal človek, nasmešnil se je in prijetno mu je bilo pri sreč.

Jutro je bilo; iz jutra pa se je vzdignil velik, svetel dan. Fant je začutil na licih toplejše žarke, pomislil je ter pogledal proti ne-bu. In ko je videl, da je solnce že visoko, se je spomnil nenada-ma, da je pred njim še dolga ce-sta; tako je pospešil korake. Ob tisti uri, ko je ugledal solnce in se domislil ceste pa se je vzne-mirilo njegovo srce: do nebes se vzplapolala radost in bila je po-dobna bolesti. Ni bilo več široke ceste, ne jagnedov, proti bele-mu nebu trepetajočih, ne travnikov in ne pisanega polja. Pot se je ožila in se je spenjala v klanec, polagoma šele, da bi se ne utru-dil prekmalu, da bi se ne prestra-šil prežgodaj, vrnil se morda; na vzhodu je sivele nebo.

Bilo je prvokrat in samo tedaj, da mu je prišlo na misel: Čemu dalje? Kam? Ali ne bi rajši na-zaj, ko je dan že velik in se ob-lači na vzhodu? Tako je mislil in se ko je mislil, je stopal dalje z istim koraki; ni je bilo misli, ki bi jih mogla ustaviti. Ves majhen je bil še in šibek, ali ker se je spenjal klanec zmirom viš-je, mu je klonil hrbet kakor stareu.

Hiteli so oblaki: od obzorja do obzorja se je širila, vzdigala silna siva gora; že so prišli do solnce, skoro so ga že zakrili. Ni poznal cilja in vendar se mu je mudilo, oziral se je proti nebu in je stopal hitreje. Pot je bila str-ma, grapava in na debelo pokrita s čudnim rdečim prahom, kakor ga ni videl še nikoli. Zgodilo se

je časih, da se je iztegnila dolga robida ter ga oprasnila nalahko po roki, po licu. Samo časih; zgo-daj je še bilo, prestrašil bi se je oziral proti nebu, ni gledal na pot in kriv je bil sam, če se je prikazala kaplja krvi na roki, na licu.

Neznana mu je bila dežela; pusta je bila in samotna in vsa njena samota je legla tiho na njegovo srce. Debele kaplje so padale v prah in rdeči prah je oživel, oživela je pot in je tonila v senco. Zdelo se je popotniku, da hodijo pred njim nevidni lju-dje; poznali so se v prahu, v blatu sledovi korakov in ravnal se je natanko po njih. Tisti ko-raki pa so bili tako nerodni, da so mu rezale robide v obraz in da se je spotal ob grapah in jarkih, zasekanih v klanec.

Nič več ni mislil, kam in če-mu; pot je bila pred njim in pot je bila ukaz. Čutil se je samo, da je ugledal časih sredi deževne samote, ob grapavem klanecu, za nasutim kamenjem, za robidami, prijazno belo hišo z zelenimi okni in rdečo streho. Toplo je bilo pač tam.... In kadar je prišel mimo, se je odprlo okno, ozrl se je človek proti nebu, ozrl se je na klanec, na samotnega popot-nika in se je nasmešnil.... Mi-sel je spreletela popotnika: Ali ni morda tam v daljavi, tam v daljni daljavi, korak od poti, vse lepša pokrajina? Ali niso tam zeleni travniki, kakor sem jih videl nekoč v sanjah, ali niso tam pisana polja, visoki jagnedi, pro-ti jasnemu nebu trepetajoči; ali ne sije tam solnce, tam v dalja-vi, korak od klanca? Če bi pre-skočil, pogledal?... No mislil je in je šel dalje po svoji strmi poti.

Nebo je bilo vse sivo, znočilo se je nenadoma, brez večerne zarje in brez Avemarije; natan-ko v tistem trenutku se je znoči-lo, ko je začutil popotnik, da je utrujen. Zakaj čas je bil, ni bilo več prežgodaj, nič več ni bilo poti nazaj. Noge so mu bile težke in mrtve, hodil je ves sključen in je sopol težko; od jutra do noči, en sam kratek dan, pa mu je bil obraz suh in vel, obraz starca. Nerazločne, temne go že bile sa-nje, umirale so, kakor je umiral dan. In je mislil, spominjal se je mukoma: Ali ni sijalo solnce ne-koč, ali se niso razprostirali ze-lenji travniki naokoli, ali ni bila cesta široka in gladka? Mislil je, pa se ni mogel domisliti natanko. Zakaj večnost je bila vmes: dan od jutra do noči.

Zasvetila so se okna ob poti, prijazna svetla okna so gledala iz noči. Veseli glasovi, veselo živ-ljenje, večer pred praznikom! Popotnik je šel mimo in glasovi so utihnili; tiho je zapela iz da-ljave sveta pesem; spogledali so se v izbi in smehljaj, ob Boga poslan, je šinil preko obrazov.

Globoko sključen je hodil po-potnik, kakor da bi nosil križ Iz-veličarja. In ker se mu je čelo skoro dotikalo tal, je zapazil lah-ko, da se je bil spremenil rdeči prah v debelo plast goste, napod strjene krvi. "Veliko jih je že pač hodilo tod!" si je mislil po-potnik. In misel na vse tiste, ki so nosili pred njim križ Izveličar-ja, dotikali se s čelom tal, misel prešerna in škodoželjna mu je bila v tlažbo. Tako je mislil v tistem trenutku, ko se je zgrudil na kolena ter vtisnil v blato svoj obraz. Bila je njegova posled-nja prešerna misel....

Vstal je ter se opotekal dalje, pijan od bolesti. Dalje, popotnik! Onstran klanca, na obeh straneh, pa so gledala iz noči vesela svet-la okna. Glej, popotnik, en sam korak in odpro se ti duri, odpo-čiješ si v topli izbi. Popotnik, preskoči jarek!

Ni več pomislil, ni se ozrl. K tlom mu je tiščal hrbet križ Iz-veličarja, čelo se je dotikalo tal; opotekal se je, padal, vstajal je in se opotekal.

Na obeh straneh so bile pri-jazne bele hiše in najbrž bi se mu bile povsod odprle duri, če bi potrkal ter poprosil. Zatorej mislim, da si je sam kriv svoje

poti. Pogine pač naposled v jar-ku, zakaj na cesti umirati je pre-povedano iz ozirov na javni cilja!....

STUYVESANT-OVA NAJVEČJA RAZPRODAJA RAB- LIENIH AVTOMOBILOV V LETU

MI NE PRIREJAMO RAZPRODAJ POGOSTO-KRAT, TODA KO JIH PRIREJAMO, STE LAH-KO UVERJENI, DA SO RES PRAVE RAZPRO-DAJE.

BESEDICA "RAZPRODAJA" SAMA NA SEBI, KOT SE JO DANDANES NAVADNO RABI, ŽE SKORO NIČ NE POMENI, KAJTI MNOGO TR-GOVCEV, KI OGLAŠAJO "RAZPRODAJE" NE CENIJO RESNIČNEGA POMENA TEGA IZRA-ZA. TAKO PA NI Z NAMI. MI VEMO DA LJUDJE NISO ZADOVOLJNI Z NEKAKIMI PO-LOVIČARSKIMI RAZPRODAJAMI A JIH NAD VSE ZADOVOLJI RESNIČNA RAZPRODAJA, KJER SE DOBI RESNIČNA VREDNOST ZA DOLAR IN POLEG TEGA DOBIJO LJUDJE DO-BRO VOLJO IN ZAUPANJE V TRGOVCA, KI PRIREJA TAKE RAZPRODAJE. RAZPRODAJA SE PRIČNE DANES IN SKORO STO AVTOMOBILOV JE NA RAZSTAVI. PRIDITE IN PRIPELJITE VAŠE PRIJATELJE, ČE ŽE IMATE AVTOMOBIL, BI GA MOGOČE RADI ZAMENJALI ZA

1915 Dodge Roadster	\$ 170
Model "A" Essex Touring	750
1921 Dodge Touring	790
1917 Buick Cab.	525
1918 Studebaker Touring	270
1920 Auburn Touring	1,025
Model "H" Hudson Sedan, 7-Passenger	940
1916 Peerless Touring	725
1919 Chandler Chummy, 4-Passenger	855
Model 6-A Essex Touring	940
1918 Hupmobile Roadster	660
Model 6-M Hudson Coupe, 4-Passenger	1,650
1916 Cadillac 8 Touring	920
1916 Packard 12 Touring	745
1920 Stutz Touring	1,975
1917 Chalmers Touring	375
1920 Overland "4" Touring	345
1917 Oldsmobile "8" Roadster	470
Model 5-A Essex Touring	835
Model 12-O Hudson Sport	1,650
1914 Studebaker Touring	100
1917 Reo Touring	360
1919 Chevrolet Cab.	390
1919 Willys-Knight Touring	1,000
Model 5-A Essex Touring	830
1919 Dodge Touring	660
1915 Stearns-Knight "4" Touring	400
1915 Mitchell "6" Touring	295
Model "37" Hudson Touring	275
1919 Oakland "6" Touring	485
1919 National "6" Touring	750
1919 Studebaker Coupe, 4-Passenger	1,150
1919 Paige Cab.	945
1919 Overland Sedan, 5-Passenger	535
1917 Buick "6" Roadster	490
1917 Kissel Touring	425
1920 Oldsmobile Coupe, 4-Passenger	1,250
Model 6-A Essex Touring	875
1916 Studebaker Touring	220
1917 Interstate Touring	145
Model 7-O Hudson Limousine	2,000
1919 Stutz Sport	1,500
1918 Overland "6" Touring	375
1918 Oldsmobile "8" Touring	570
Model 7-O Hudson Sport	1,350
1917 Vim Delivery	170
1920 Gardner Touring	425
1920 Stevens Touring	985
1916 Overland Touring	165
Model 6-A Essex Roadster	1,050
1920 Grant Roadster	945
1917 Dodge Touring	405
1915 Stearns Touring	400
1919 Dodge Touring	645
Model 5-A Essex Touring	825

NAREDIJO SE TUDI POGOJI.

Odprto ob večerih do 9:30 Ob nedeljah od 9. do 5.
5005 Euclid Ave.

Randolph 7300 Central 6456
Nočna številka, Randolph 7301
STUYVESANT'S

MODERNA SMOTKA

Lahko so manjše — toda ne bolj. Še. Te smotke kadijo moški, ki znajo ceniti dobro kvaliteto.

Pišite po naš katalog premijev št. 4. I. LEWIS, Cigar Mfg. Co., Newark, N. J. Največja neodvisna izdelovalnica smotk

John Ruskin
BEST AND BIGGEST CIGAR

VABILO K

PLESNI VESELICI

— katero priredi —

PEVSKO DRUŠTVO "JADRAN"

v soboto, dne 24. t. m.

V KUNČIČEVI DVORANI, COLLINWOOD, O.

Začetek veselice točno ob 7. uri zvečer.

VSTOPNINA ZA MOŠKE 35c — ZA ŽENSKE 25c.

Vse ljubitelje petja uljudno vabimo, da posetijo to veselico kar v največjem številu. Nastopil bo tudi mešan zbor "JADRANA", katerega do sedaj še niste slišali, ker bo to njegov prvi nastop.

Pripeljte tudi svoje prijatelje in znanke, da se skupno povesele, ker znano je, da so prireditve "JADRANA" vedno kratkočasne in zabavne.

Igral bo orkester pod vodstvom g. Ivanuša.

Za veliko udeležbo se priporoča

PRIPRAVL. ODBOR.

MOČ LJUBEZNI.

Ruski napisala N. Luhmanova.

Ko so se koncerti zamenjali z večericami, ko je mesto, pripravljajoče se na božične praznike, začelo biti truščno in živo, je Bobrišček zibnil z obzorja prestolnega mesta ter odrinil na deželo.

"Pourquoi faire?" je vprašal sam sebe vsak, kdor je čul to novo.

Nu, evo, povprašajte! Pour originalite! Sam sedi v svoji stari očetovski hiši!

"Espece de maniaque!" je dejala mična Kitti Zarinova, ki je bila posebno razjarjena radi tega nepričakovane njegovega koraka.

A ta besedica "manjak", ki pa v tem slučaju ni ničesar pojasnila, je pomirila vse one, ki so hoteli razumeti nesmisel Bobriščkovega ravnanja.

Evgenij Nikolajevič Bobrišček je odšel v svojo staro, očetovsko hišo na deželi, da ondi preživi Božič, Novo leto in božični teden. Bil je odločen, naj se zgodi kar hoče, videti "njo", ki je odšla od njega v grob, iztrgala se iz njegovega objeta ono minuto, ko sta se njuni srca zlili v prvem strastnem poljubu. Ona — njena.

Iz slov. naselbin.

Barberton, O. — Rojaku Jose, fu Jankovič je ugrabila smrt 10 letnega sinčka. — Delavske razmere v tej naselbini so skrajno slabe; veliko rojakov je že odpotovalo v druge kraje za delom.

Steelton, Pa. — Umrla je po dolgi bolezni Barbara Matjašič, stara 73 let. Rojena je bila v vasi Rakovec pri Metliki. V Ameriko je prišla leta 1905, kjer je živela pri svojih otrocih.

Enon Vapey, Pa. — Tukaj je preminula Katarina Kavčič, stara 45 let. Rojena je bila v Žireh nad Skofjo Loko, tukaj zapuščala žalujočega soproga in 6. otrok.

HAMBURG

DIRECTNA

plorba z novimi ladjami
ORBITA 24. sept.
OROPESA 8. okt.
ORDUNA 22. okt.
Zenske in otroške zaprte kabine
The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York
117 W. WASHINGTON STR.
CHICAGO, ILL.
ali pri lokalnih agentih.

gova žena — je zibnila, odnevisi seboj svoje devišstvo, svojo ljubezen in zvestobo, katero mu je ravnokar prisegla pred oltarjem.

Kedaj neki, ako ne v oni tajnostni božični noči jo je mogel poklicati iz groba, v sveti noči, kadar po mnenju ljudi, v neprehodni metelici se prižigajo luči na stari jelki, kadar se v gozdu volk pobrati z zajcem in zvalisica se ne dotakne poljske miši, kadar nad zemljo lete nevidljivi angeli ter z zlatimi trombamj naznanjajo ljudem splošni mir.

Kje jo je mogel pozvati, ako ne v oni isti sobi, kamor jo je prinesel na rokah kot svojo največjo srečo in kjer je položil na posteljo truplo deve, ko je nepričakovano pustila dušo?

"Čemu je umrla? Kakšno tajnost je odnesla s seboj? Kaj jo je umorilo? Strah? Sramozljivost? Ljubezen ali greh? On mora to vedeti! Ako je v človeka skrita sila volje, naj si ona napravi predor iz njegovih prs, kakor se iz prsij strme skale steka vrelec! Ako je kaka zveza med tem in posmrtnim življenjem, naj se ona ponovi za ceno njegovega življenja. Jaz hočem, jaz prosim, jaz ji zapovedujem, prikazati se mi ter povedati tajnost, katero je odneslo s seboj!"

Reden, posveten človek, ki z ničemer ni razdiral pogojev dostojnosti v družbi, se je že šest tednov pripravljaval na to pot s postom, bdenjem in molitvijo.

Od smrti žene — neveste je bil čist — čist celo v mislih, sedaj pa, oboroženi z vero svoje dušne moči, razčlilen in navdušen, je šel, da bi jo videl.

svatbe. Služabništvo je bivalo v svoji očetovski hiši sam v orjaških sobah, prenovljenih pred dvema letoma vsled njegove svatbe. Služabništvo je ivalo v spodnjih prostorih ter prihajalo k njemu le, kadar je pozvonil.

Cakal je Božiča. Zima, dolga in brez snega je takoj spustila na belj dan svoje zamete. Veter je hrnel in tulil okrog hiše, otepal po oknicah z golimi vejami dreves, ki so stala nalik črnim pošastim pod okni mračne hiše. Zarano so morali velika vrata odkopati z lopatami, toda po noči je prišla zopet metelica in znova so bele gore oblegale hišo.

Zvečer je v orjaških sobah bivala mučna tišina. Časih je nekje oškrbala miš in v stari, suhi, skoro povsem prazni hiši je vsak glas, vsak ropot močno odmeval, naraščal ter izzval nekake fantastične slike. Časih je Bobrišček javno začel v daljni sobi korake čudne, tajnostne korake, povsem takšne, kakor bi se nekdo plazil ob steni. Pride do polovice sobe, zaškriplje in — zamre. Srce mu je glasno utripalo. Vzel je svečo ter šel pogledat. Od gugajočega se plamena sveče so se jeli gibati stari portreti na stenah ter gledati za njim. Obstal je sredi sobe. Okrog njega je bilo svetlo, toda ondi, v kotih, je bilo še temnejše in evo, kakor bi se bili nekdo prituknili, kakor bi — glej — glej — se zganil ter... zbežal... Iti nazaj je bilo še strašnejše; nekaka hladna sapa mu je pihala v hrbet, plamen od sveče se je stegal naprej kot nekaj ognjen jezika. K nogam se mu je prikotilo nekaj mehkega, brezličnega... Brez moči, brez hladen, skoro brez sape, je omahnil na stol.

Enkrat je prižgal v vseh sobah svetilke in sveče ter sam, kakor navadno, sedel k zakurjeni peči na naslonjač.

V prazni dvorani je ura jasno, zvoneče odbila enajst. Evgenij Nikolajevič je otrpnil: ura se ni navijala nikdar v hiši od časa "njene" smrti. Kako torej sedaj? Spodaj so se zaloputnile duri, v dvorani je zasumela zavesa... zganil se stol...

Bobrišček, premagavši velik strah, je vstal, prekoračil obednico pri kabinetu, a komaj je dospel k vratom dvorane ter prijel visečo zavezo, se je oglašil za njo reze, kratak krik. Evgenij Nikolajevič je na to kakor podkošena biljka omahnil na stol. V ušesih mu je šumelo. Zdelo se mu je, da se utaplja in da ga valovi zalivajo... Z vsem naporom svojih moči je premagal strah ter odgnil zaveso... Pred njim je bila prazna hladna dvorana, samo na nasprotni strani se je zavesa nekoliko gibala, kakor bi jo bil ravnokar odtrgal mimo hiteč človek.

Ko se je Evgenij Nikolajevič privlekel nazaj v kabinet, je spoznal, da še ni sposoben, videti "jo", da se še ni očistil od pozemeljskih vtisov, da še ni vzvišen nad strah. Živci so ga imele v svoji oblasti, pogled in sluh sta ga mamila.

Do minute, ki je bila odločena za gnidenje z mrtvo, je bilo še nekoliko dni, in Bobrišček je čutil, da tone v množici različnih občutkov, neoskrunjenost drage slike pa se oddaljuje od njega. Takrat je sklenil, zbrati svoje moči.

Poiskal je zvezek njenih pisem, naivno strastnih, po otročje koketnih, ter jih čital. Pred seboj je postavil njeno sliko, narejeno zanj eden teden pred svatbo, ter se zaprl v kabinetu. Jedel je malo, in sicer le rastlinsko hrano, ni pil ničesar razun čaja; molil je dolgo ter čutil, da njegova volja raste in postaja močnejša. Začela se je roditi v njem ona moč, katere je za časov e vangelijstov bila zmogljiva vstaviti solnce ter zapovedati mesecu, da se ne gane, ona vera, ki je pomagala Petru, dotakniti se roke Odrisenikove, iti po valo vih — ona moč, ki je mogla premikati gore.

Na Sveti večer se je čutil dovolj močnega in pripravljenega na strašno poskušnjo.

O polnoči je sklenil odpreti njeno sobo, njuno spalnico, kjer je umrla v njegovem naročju.

Grozdeje naprodaj.
Grozdeje, kakor iz dolenske gorice, prodajam na drobno in na debelo. Poznam veliko farmarjev, kateri imajo prav lepo grozdeje in sklenil sem, da bom prodajal to grozdeje po najnižjih cenah.
Pišite po cene ali pa pridite osebno.
JOHN ZULICH
6313 St. Clair Ave.
SODI ZA VINO!
Več sodov od vina se prodaja na 5608 Bonna Ave. (223)

DR. J. V. ZUPNIK
ZOBOZDRAVNIK
6131 St. Clair Ave.
Uhod iz 62. vzhodne ceste.
Opravlja zobozdravniško delo v tej okolici že 7 let.

Kadar se selite
se zanesljivo obrnite na našo tvrdko. Na razpolago imamo 5 tonov truck, kakor tudi manjše truck-e za vse prilike.
TOČNOST IN VARNOST JAMČENA.
Telefonirajte: Bell Rosedale 5300
John Ušeničnik
6303 Glass Ave.

MALI OGLASI

NAZNANILO.

V Grdinovi mrtvašnici se nahaja truplo John Štancarja, katerega so našli mrtvega v stanovanju na postelji, 4804 Superior Ave. Imenovani je doma od Trebelno pri Mokronogu, kjer zapuščala žena in 2 odrasla otroka. V Ameriki je bival okrog 15 let, je delal v mestnem vodovodu ob vznožju 49. ceste kot kurjač, pokojni je bil star okrog 50 let. Pogreb se vrši v četrtek.

ZAHVALA!

Tem potom, se zahvaljujemo vsem cenjenim trgovcem in drugim lastnikom avtomobilov, ki so vozili delegate po našem Clevelandu ter jim s tem nudili razvedrilo.

Odbor skupnih društev za konvenčne prireditve.

Hiša za 2 družini.

na 12725 Plover Ave., 4 sobe in kopališče vsako stanovanje; veliko zemljišče — vse moderne naprave.

D. A. KLEIN

2820 W. 25th Street.
Tel. Lincoln 9 Central 2473
Odpri ob večerih do 8 ure.

ZAMENJA SE

hiša z 10. sobami, v kateri se nahaja grocerija in mesnica za privatno hišo. Poizve se v upravnistvu tega lista.

KDOR HOČE, da mu z malimi stroški popravim avtomobil v domačem garažu, naj se zgasi pri A. Prezelj, 1193 E. 60th St. (227)

PERICA,

ki zna lepo prati in likati (peglati) in hoče vzeti perilo na dom naj se zgasi pri BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair Ave. (222)

SVOJI K SVOJIMI!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem kupil truck, ki je pripravljen za selitev in za drugo prevažanje, kakor "moving and expressing". Zato se priporočam vsem Slovincem v Clevelandu in okolici, da kadar kdo kaj potrebuje naj se obrne do mene in postregel bom bom po najnižji ceni. Sporočati želim tudi, da imam naprodaj žito za kokoši "chicken feed". Sedaj na jesen bom vozil iz farm krompir, in grozdeje, zatorej kdor kaj potrebuje, naj se oglasi pri dobro poznanemu
ANTONU OPEKA
1099 E. 64. St.

Jesenske in zimske obleke

je treba sedaj čistiti, da so popolnoma pripravljene kadar pride bolj hladno vreme, ako želite najfinije, in mojstersko delo pošljite čistiti k

FRANK

Cleaners & Dyers

Delavnica in glavni urad:

E. 60th & BONNA AVE.

Rosedale Central 5694

Podružnica:

6629 St. Clair Ave.

vogl E. 67. ceste.

Odpri do 6:30 zv.

FRANK

Cleaners & Dyers

E. 60th & Bonna Ave.

Phone Randolph 5694 Central

Moški dežni plašči

(RAIN COATS)

\$14.50 sedaj \$9.75

Belaj & Mocnik

6205 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, O.

TELOVADNI ODSEK

SLOV. SOKOLA

Cleveland,

Ohio.

Starosta: — L. F. Truger, 1038

Addison Rd.

Tajnik: — Frank Hudovernik,

1064 East 62nd St.

Načelnik: — Zvonko Mohorich,

6326 Carl Ave.

Učitelj za mladino: — Frank

Krašović, 6729 St. Clair Ave.

Clasilo: — Enakopravnost.

Redne telovadne vaje odseka

se vrše sledeče dneve: Vsak ponedeljek v mestnem kopališču: —

vsako sredo in petek pa v Sever-

& Nagode dvorani. Začetek za vse dneve ob 7—9 ure zvečer.

Mladina: Dečki naraščaj vsako

sredo in petek. Dekliži naraščaj: vsaki četrtek. Prostor Sever

& Nagode dvorana, začetek ob 6:30 do 8.00 zvečer.

V telovadni odsek se sprejema

od 16. leta naprej; 25c mesečna; v naraščaj pa od 4 leta naprej brez vstopnine ali članarine.

Seje tel. odseka se vrše vsaki 2. torek v mesecu v prostorih

S. N. D. soba št. 1.

Oglašujte v "Enakopravnosti"

V Jugoslavijo

Tisne vezl z vsemi deli Jugoslavije

Obilo dobre hrane. Zaprte kabine. Velik

krov. Vse udobnosti moderne ladje.

RED STAR LINE

Plovbe vsak teden

Pomol 58-62 — North River—New York

FINLAND, Plymouth ... 1. oktobra

ZEELAND—Cherbourg ... 15. okt.

KRONLAND—Antwerp ... 22. okt.

LAPLAND ... 27. sept.

SAMLAND, Hamburg ... 15. okt.

AMERICAN LINE

MANCHURIA (Hamburg in Dan-

zig via Cherbourg) ... 6. oktobra

Cela pot po vodi na Poljsko.

MONGOLIA (v Hamburg in Danzig

via Cherbourg) ... 20. oktobra

MINNEKAHDA (v Hamburg in Danzig)

... 5. novembra

WHITE STAR

ADRIATIC (v Cherbourg) ... 5. okt.

OLYMPIC (Southampton) ... 24. sept.

New York in Boston—Azore.

Gibraltar, Naples in Genoa

CRETIC ... 28. oktobra

ARABIC EX-BERLIN ... 3. nov.

CANOPIC ... 30. septembra

Največja ladja ploveca redno med

njimi evropskimi pristanišči.

INTERNATIONAL MER-**CANTILE MARINE CO.**

116 LADJI — 1,250,000 TON.

9 Broadway, New York

ali pri katerikoli pooblaščen agentu

v Clevelandu.

Dnevnik

Enakopravnost

je

ŽICA

ki spaja

odjemalca s trgovcem

Oglas v našem listu

dospe na svoje dolo-

ceno mesto liki tele-

gram.

Tiskovna Družba

THE

American-Jugoslav Ptg. & Pub.

Company.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna

Tiskovine

Dnevnik

Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE.